ל) [מ"ק יח: קדושין ט:],ל) [לעיל קח:], ג) לעיל פג.,

ד) ב"ב קסו: קדושין ט:,
 קדושין ט: מח,
 [1] בקדושין איתא רבא וכן

ז) גיטין נא. כל העניו ולעיל

קא:], ה) ל"ל ערב הראשון

והמדפיסים שלפנינו שגו בבאור הר"מ לבארו בדבר

שאין לו שייכות כלל להענין:

ובדפוסים

איתא: ערב הפסח], **ט)** [וע"ע מוס' יבמות לא: ד"ה ח"ש

כנסה],

הועתק

ה א ב מיי' פכ"ג מהלי לישות הלכה יג ופ"ו מהלי זכיה ומתנה הלכה יז סמג עשין מח טוש"ע לה"ע

שתו עסף נה:

מ ג ד מיי פכ"ד מהלי

מלוה ולוה הלכה א קמג

עשין לד טור אה"ע שס:

הלכה א קמג מהלי אשות

הלכה ד קמג עשין מח

הלכה ד קמג עשין מח

מוש"ע אה"ע סי לב קשיף

א:

א ו מיי פכ"ג שם הל' יח טוש"ע המ"ע סיי קיד טוש"ע ה" סעיף ד:
רב ז מיי פכ"א שם הל' יח סמג לאוין פא טוש"ע ה"ע סיי פג סעיף ז:

הגהות הב"ח (א) תום' ד"ה ניתנו הד"א עם ד"ה הכא:

תוספות רי"ד אמר ר"ג א"ר כמה אתה נותן לבתך כך וכך וכמה אתה נותן לבנך כך וכך עמדו וקדשו הן הן הדברים הנקנים באמירה אמר רבא . מסתברא מילתא דרב בבתו נטרה דקמטי הנאה לידיה אבל בוגרת לא והאלהים א״ר אפילו בבוגרת דאלת״ה ארי הפילו בבוגות ואלוניה אבי הבן מאי הנאה קאתי לידיה אלא בההיא הנאה דמתחתני אהדדי גמרו ומקנו י הונוות: אחדרי גבור וכוקנו אהדדי (פי׳ הרב על מימרת והב״ע כגון דא״ל מנה אני חייב לד בשטר דדוקא הכא הייב כן בשטר דרוקא הכא דאיכא למימר בההיא הנאה דקא מתחתני אהדדי גמרו ומקנו בלא קנין אבל בשאר דברים אין אדם יכול לחייב עצמו באמירה ואע"ג דא"ל א"ע ואינו משתעבד אלא א"ע ואינו משומבו איא אם קנו מידו) א"ל רבינא לר"א דברים הללו ניתנו לכחור או לא. פי׳ את אומר . שטר על הנכסים שנדר חמי לתת לבתו בפניכם כותבים לו או לא. א"ל לא ניתנו לכתוב פי' דא"ל (כזה) [דזה לאז הבילית עלוי דתיטרף ממשעבדי ומתוך כך לא אוכל למכור נכסי ועד שלא יאמר להן אין כותבים לו: ת"ש מתו בנותיו ניזונות מנכב״ח והיא ניזונית מנכ״מ מפני שהיא כב״ח אא״ב דכתב לה היינו דניזונית מנכ״מ אלא אי אמרת דלא כ׳ לה אמאי ניזונית מנכ״מ לכתיבה עומד. אי הכי בנותיו נמי ומסיק איהי דליתא בתנאי ב״ד מהני לה קנין בנות דאיתנהו בתנאי ב״ד לא מהני להו קנין: מיגרע גרע בתמי׳ ליון קנין: מיגוע גוע בוומיי כיון דאיתנהו בתנאי ב״ד אימא צררא אתפסי׳: לא יאמר הראשוז וכו׳. אר״ח פי׳ בת הניזונית מן האחים זנין אותה בבית אמה ואין כופין אותה לדור אצלם ובין אותה בבית אמה האין כופין אותה לדור אצלם ל"ש גדולה ל"ש קטנה. פי' מדלא קתני למקום שהיא סתם וקתני למקום שהיא אמה ש"מ כך הדין נותן שתדור עם אמה ולא עם אחיה בין אם היא קטנה בין אם היא גדולה: תניא מי שמת והניח בן קטן יורשי האב אומרים יהא גדל אצלנו והאם אומרת יהא גדל (אלא) אין מניחים (אלא)

מקמי דמייתי ההיא דהפקחין דההיא נשנית תחלה במשנתנו וי"ל שכן דרך

הש"ס משום דאי הוה מייתי הך

מעיקרא והוה משני בשקנו מידו תו

לא הוה מני למפרך מההיא דהפקחין

דאיכא לאוקמה נמי כשקנו מידוש:

הב"ע בשקנו מידו. נפ׳ המקין

ל"ל מניחין אותו אצל אמוואין מניחין אותו אצל מי שראוליורשו.

מעשה הי' ושחטוהו ע"ה

אצל מי שהוא ראוי

ניתנן דיבתב או לא ניתנו דיבתב. פי׳ משום דסתם קנין לכתיבה עומד שמא משום הכי ניתנו ליכתב דכי קנו מידו דמי וקשה דמאי קפריך מההיא דאין כותבין שטרי אירוסין ונשואין אלא מדעת

שניהם הא מדעת שניהם כותבין דלמא הכי קאמר הא מדעת שניהם

כשאומר לו לכתוב וקמ"ל דאין כותבין בסתמא והיה מפרש רבי כי פליגי אליבא דרבי ישמעאל רבי יוחגן דמשמע ליה להש"ם אין כותבין אלא כרבי ישמעאל וריש לקיש עד כאן לא קאמר מדעת שניהם היינו בידיעת שניהם רבי ישמעאל התם אלא דשייך ליה לשיעבודא ששניהם נתרלו בדבר דידעו גמר דאורייתא אבל הכא לא שייך שיעבודא הפסיקה אבל לא ידעו בכתיבה דאורייתא גופא אמר רב גידל אמר רב דומיא דהך דלעיל מיניה כותבין שטר ללוה אע"פ שאין מלוה עמו אתה נותן לבנך כך וכך וכמה אתה נותן לבתך כך וכך עמרו וקידשו קנו הן הן דהיינו אע"ג דאין יודע עכשיו מן הדברים הנקנים באמירה אמר רבא מסתברא ההלוחה כלום וכותבין שטר למוכר אע"פ שאין לוקח עמו דהיינו אע"פ מילתא דרב בבתו נערה דקא מטי הנאה שאין הלוקח יודע במקח כלום ואין לידיה אבל בוגרת דלא מטי הנאה לידיה לא כותבין שטרי אירוסין אלא מדעת והאלהים אמר רב אפילו בוגרת דאי לא שניהם מדעת גמר הפסיהה הא תימא הכי אבי הבן מאי הנאה אתא לידיה מדעת שניהם כותבין אף בלא ידיעת אלא בההיא הנאה דקמיחתני אהדדי גמרי השטר נמי (6): הבא במאי ומקני להדדי א"ל רבינא לרב אשי דברים עםקינן בשקנו מידו. הוה מלי לשנויי הללו ניתנו ליכתב או לא ניתנו ליכתב יא"ל בדכתב ליה ור"ח ור"ת מפרשים ניתנו ליכתב ניתנו לגבות ע"י כתיבה לא ניתנו ליכתב איתיביה ייהפקחין היו דווקא או לא ניתנו ליכתב שאף בלא כותבין על מנת שאזון את בתך חמש שנים כתיבה תקנו לה קנין איתיביה כל זמן שאת עמי מאי כותבין אומרים וקרי הפיקחין היו כותבין מדקתני כתיבה ליה לאמירה כתיבה אין והתנן ייהכותב ש"מ בעי כתיבה דלה קני בחמירה לאשתו דין ודברים אין לי בנכסייך ותני ר' בלא כתיבה ואין כותבין שטרי חייא האומר לאשתו ת"ש סגאין כותבין שמרי אירוסין ונשואין נמי מדקתני כתיבה אירוסין ונשואין אלא מדעת שניהם הא ש"מ בעי כתיבה דלא קני באמירה בלא כתיבה והשתא לא גרסינן הא מדעת שניהם כותבין מאי לאו ישמרי מדעת שניהן כותבין וברוב ספרים פסיקתא לא שטרי אירוסין ממש כדרב פפא אינו ת"ש והיא ניזונת מנכסים ורב שרביא דאיתמר יסכתבו לשמה ושלא משועבדים אלמא דכותבין דאי אין מדעתה ירבה ורבינא אמרי מקודשת כותבין אמאי הוה גביא ממשעבדי הרב פפא ורב שרביא אמרי אינה מקודשת דס"ד דכך הוא רגילות כל שעה לכתוב תא שמע "מתו בנותיהן ניזונות מנכסים בני לה ומשני בשהנו מידו כלומר דבלא חורין והיא ניזונת מנכסים משועבדים מפני כתיבה יכולין לגבות מן המחוררין והכא כך אירע הדבר שהקנה לה: שהיא כבעלת חוב הכא במאי עסקינן רבה ורבינא אמרי מקודשת. יבשקנו מידו אי הכי בנות נמי בשקנו לזו ולא תימה דלרבינא דאמר מקודשת מיבעי קנו לזו ומאי פסקא איהי דהואי בשעת קנין ליה לאוקמה לההיא דאין כותבין מהני לה קנין בנות דלא הוו בשעת קנין לא שטרי אירוסין בשטרי פסיקתא ואס כן מאי קמיבעיא ליה לעיל דברים מהני להו קנין מי לא עסקינן דהואי בשעת קנין והיכי דמי כגון דגרשה ואהדרה אלא הללו ניתנו ליכתב תפשוט ליה מהך: איהי דליתא בתנאי ב"ד מהני לה קנין בנות תא שמע מתו בנותיהם נזונות. תימה אמאי לא מייתי הך מעיקרא

כי פליגי כו'. כלומר הא דמוקמת ריש לקיש כבן ננס ולא כר' ישמעאל לימא דאמר לך ר"ל אנא אפילו לרבי ישמעאל קא פליגנא אדרבי יוחנן: ערב שיעבודא דאורייתא: אבל הכא. פלוני חייב ליכא שיעבודא דאורייתא: דקא מטי הנאה לידיה. כסף קדושיה לאביה: אבי של חתן: ניסנו

ליכתב. נתנו חכמים כתיבה לדבר אם באו להחתים עדים בדברים הללו שהן בלא קנין: לא ניתנו ליכתב. דלא ליטרוף ממשעבדי וכיון דליכא קנין לא משתעבדי נכסי: שטרי אירוסין ממש. שטר שמקדש בו את החשה הרי חת מקודשת לי כותב בשטר ומוסר לה ואשמעינן דלריך לכתוב על פיה כדרב פפא ורב שרביה דחמרי כתבו שלה מדעתה אינה מקודשת: שהיא כבעלת חוב. ואי לא דנהיטא שטר מי טרפא ממשעבדי: מאי פסקא. בתמיה. וכי דבר פסוק הוא לחכמים שקונין לבת החשה ולח לבנות ששנו סתם במשנה בנותיהן ניזונות מבני חורין והיא ניזונת ממשועבדים: מי לא עסקינן כו'. וכי אי אפשר שיהו אף הבנות בשעת קנין כגון דגרשה ואהדרה וכתב לה התנאים הללו ואפילו הכי תנן סתמא בנותיהן ניזונות מבני חורין ולא ממשועבדים: בתנאי ב"ד. בנן נוקבן דיהויין ליכי מינאי כו': לררי : בתמיה ֹגרעי. . מיגרע אתפסינהו. לפני מותו מסר להם לרורות כספים למזונותיהן: וחת אומרת הבת אלל האם. דקתני למקום שאמה ולא קתני לבית אחיה למדנו שכן הוא הדין שתגדל הבת אצל אמה ובת הניזונת מן הבנים זנין אותה בבית אמה ואין כופין אותה לדור אללם: דלמא בקטנה עסקינן. ומשום הכי לא קתני בת אצל אחין: משום מעשה שהיה. [ואיכא למיחש נמי שמא] יהרגוה בשביל לירש עישור נכסים שלה. אבל גדולה דלא חיישינן לרניחה אימא לך דתשב אצל האחין: אם כן. דיש חילוק בין גדולה לקטנה: ניתני מוליך לה מזונות למקום שהיא. דמשמע לגדולה

במקום שהיא ולקטנה במקום שהיא:

דאיתנהו בתנאי ב"ד לא מהני להו קנין מגרע גרעי אלא בנותיו חיינו מעמא כיון דאיתנהו בתנאי ב"ד אימר צררי מגרע גרעי אלא בנותיו היינו מעמא כיון דאיתנהו בתנאי ב"ד אימר צררי אתפסינהו: לא יאמר הראשון: אמר רב חסדא יוזאת אומרת בת אצל אמה ממאי דבגדולה עסקינן דלמא בקמנה עסקינן ומשום מעשה שהיה דתניא מי שמת והניח בן קמן לאמו יורשי האב אומרים יהא גדל אצלנו ואמו אומרת יהא בני גדל אצלי מניחין אותו אצל אמו ואין מניחין אותו אצל ראוי ליורשו מעשה היה ושחמוהו יער"ה אם כן ליתני למקום שהיא מאי

(גיטין דף נא. ושם) מוקי להך נמי בשקנו מידו וההיא דהמקבל עליו לזון בן אשתו ובת אשתו בשלא קנו מידו איירי ולפי מאי דמשמע בגיטין דלמאן דלא בעיא אלא קלובין אתי שפיר הך דהיא ניזונת מנכסים משועבדים אפילו דלא קנו מידו מלינו לאוקמה ההיא דחמשה גובה מן המחוררין [לעיל נא:] כשאין שם קנבה: איבר אתפסיגהו. מימה לרבי דבגיטין פ' המקין (דף ממ:) תנן אין מוליאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות מנכסים משועבדים מפני תיקון העולם ומפרש ר"ל בגמ' (שם ::) טעמא לפי שאין כחובין והיינו טעמא נמי למזון הבנות והכא מפרש טעמא משום אימר לרכי אתפסה וי"ל דאילטריך טעמא לפי שאין כתובין היכא שהודה האב שלא התפים לרכי ועוד תימה לרבי דהכא משמע דמתפים לרכי לקטנה ולקמן בפ' בתרא (דף קו.) אמר שמואל אין פוסקין מוונות לאשת איש מ"ע רב זביד אמר אימר לרכי אתפסה רב פפא אמר חיישינן שמא אמר לה לאי מעשה ידיך במזונותיך מאי בינייהו איכא בינייהו קטנה וספקה פי׳ דלרב זביד לא חיישינן דלררי לקטנה לא מתפיס ותירץ רבי דודאי לענין דלא גבי ממשעבדי לא חיישינן כי התם אבל הכא למיגבי ממשעבדי אמרינן עוד חירץ דהחם כשהלך למדינת הים מיירי ואינו חושש להתפיסה לררי דמעלה בדעתו שתהא לוה ואוכלת וכשיחזור יפרע אבל הכא דמיית אתפסה לררי עוד תימה לרבי כיון דהיינו טעמא דלא גבו בנות ממשעבדי משום דכיון דאיתנהו במנאי ב״ד אימר אתפסינהו לררי כחובה נמי מהאי טעמא לא חגבי ממשעבדי וחירץ רבי דטפי מתפיס לררי לבחו כדאמרינן לעיל בפרק נערה _{ודף מג}. ושם) לענין הרווחה דבתו עדיפא ליה ואמרתי לפני רבי דמשמע הכא דבת אשתו אי הוה גובה בתנאי ב"ד לא היתה גובה ממשעבדי דהוה חיישיטן להתפיס לררי אע"ג דלא ניחא ליה בהרווחה ואמר לי רבי דודאי הוה מלי למימר בתה לא ניחא ליה בהרווחה בתו ניחא ליה אלא איצטריך טעמא דתנאי ב"ד שאם פסקה עמו און את בתה מחיים דאו לא אכלה בתנאי ב"ד א"יג לאחר מיתה ולאחר שתבגר היתה גובה ממשעבדי דלא חיישינן ללררי אלא היכא דאיכא חרי טעמי דאכלה במנאי ב"ד וניחא ליה בהרווחה ובהאי שינויא מיחרצא נמי ההיא פירכא דלקמן משמע דלררי לקטנה לא מתפיס עוד חירץ דה"ק כיון דאיתנהו בתנאי ב"ד פי׳ שכל כך יפה כחה שהקנה לה אע"ג דאיתנהו בתנאי ב"ד ודאי איכא למיחש ללררי ובהאי שינויא מתורצין לגמרי כל הנך פירכי ההיא דגיטין וההיא דקטנה וההיא דכתובה. מ"ר:

גליון הש"ם

גמ' ואת אומרת בת ובו'. עי שיטה מקובלת בכ"מ קב. ד"ה אר"א ז"א בשם רב קעדיה גאון:

מוסף רש"י

הן הן הדברים הנקנים באמירה. כלה קנין, באמירה. כלא קנין, שהקידושין הן גמר הדבר, דבההיא הנאה דקא מתחתני ש:). כל זמן שאת עמי. ולא אם אמות או תמומי לגרשך (לעיל קא:). ותני חייא האומר לאשתו. ולא תני כותב דאשמועינן דבאמירה בעלמא נמי סליי נפשיה בלא שום קנין וכתיבה שביניהם וממון שפוסקים זה לזה (קדושיו ט:) יחת המלומן התנחים קחתר שהעדים אין רשחין לכתוב עליהן שטר אלא מדעתם, דניחא להו שתהא כמלוה טל פה ולא כחלוה בשטר ממש. כגון נתך מקודשת לי (שם) ונשואין. כתוכה (רשב"ם ב"ב שם). כתבו לשמה ושלא מדעתה. לח לשמה ורשלא מדעתה. כמ

ידעה כמלכת (קדושין מה),

קודס הכמיכה לא נמלך כה

ואחר כך הודעה וקבלתה,

ובגדולה קאי, והוא הדין

בקטנה ונערה לשמה ושלא

מדעת אפיה (שם 0). רבא

מדעת אפיה (שם 0). רבא ורבינא אמרי מקודשת. עומייהו תפורט בפ"ק (שם) מה יליחה לה בעיק כתיכה מדעתה שהרי בעל כתחה מגנשה, הף הויה כוי, רב פפא ורב שרביא אמרי אינה מקודשת. מה יניחה מקנה, דהיינו בעל שמקנה את האשה לעלמה בגט זה, אף הויה בעינן דעת מקנה והיא האשה שמקנה את עלמה לבעל בשמר זה חווו חוו בנותיהן ניזונות מנכסים בני חורין. ולא ממשועכדים דתנן (גיטין מח:) מוליאין לאכילת פירות ולו קרקעות ולמזון האשה והבנות קיקטו המון החבר היא. מוכסים משוענדים, והיא. אותה הנת, מפני שהיא כבעלת חוב. שיש לה עליהן שטר מזוטת (לעיל קא:). בשקנו מידו. דסתס **קנין לכתיבה עומד** (לעיל גימיו וא.). **אי הכי** ליתזנו ממשעבדי, הואיל ובקנו מידו קא מיירי (שם). ומאי פסקא. מאי דעתיה דתנא וכי פסקא למילתיה דסתס מאן דפסיק הכי קנו מידו לבת אשתו ולא קנו לבתו (שם). דלא הוו קנין. שעדיין לא נולדו (שם). קבין: שפויין כנו טונוי (שט). מי לא עסקיגן כו'. כלומר ומי לא משמע נמי ממחני׳ כגון דהוו בנתיה בשעת קנין,

לאחר שטלדו לו ממנה בטח. לאחר שטלדו לו ממנה בטח. בירן דאיתגהו בתנאי ב"ד. והוא נמי קט מידו טחן לג להשלים חוקה, אימר צררי. של מעות התפיסה גמותו להיות גידה לוון מהם (שם).